

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 27 listopada 2009 r.

**Pan
dr hab. inż. prof. AJD Zygmunt Bąk
JM Rektor
Akademii im. Jana Długosza
w Częstochowie**

LKA-410-33-06/2009
P/09/069

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach skontrolowała Akademię im. Jana Długosza w Częstochowie, zwaną dalej „Akademią” lub „Uczelnią, w zakresie prawidłowości przygotowania kadry pedagogicznej do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach w latach akademickich 2007/2008 oraz 2008/2009.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 16 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Rektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Akademii w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyzszą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. NIK pozytywnie ocenia działania Uczelni w zakresie kształcenia na kierunku Wychowanie fizyczne, tj.:
  - przestrzeganie warunków i trybu rekrutacji, określonych w art. 169 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym², a w szczególności:

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm..

² Dz. U. nr 164, poz. 1365 ze zm.

- terminowe podejmowanie przez Senat Akademii uchwał określających warunki rekrutacji i następnie podawanie treści uchwał do publicznej wiadomości,
  - przyjęcie zasad dotyczących przyjmowania laureatów oraz finalistów olimpiad przedmiotowych,
  - uzyskanie zgody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na przeprowadzanie dodatkowego egzaminu obejmującego test sprawności fizycznej,
  - prawidłowe przeprowadzenie naboru w obu poddanych kontroli latach akademickich,
- zapewnienie zgodności kształcenia w zakresie specjalności nauczycielskiej na studiach stacjonarnych ze standardami kształcenia, określonymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli³ (zwanym dalej „rozporządzeniem MENiS z 7 września 2004 r.”) oraz rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki⁴ (zwanym dalej „rozporządzeniem MNiSzW z 12 lipca 2007 r.”). Należy zaznaczyć, że 53 studentów III roku, uczestniczących w anonimowym badaniu kwestionariuszowym (co stanowiło 53,3% studentów tego roku), stwierdziło, że zajęcia teoretyczne i praktyczne przygotowały ich do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach,
  - spełnianie wymogów w zakresie zatrudniania nauczycieli akademickich, wynikających z przepisów § 5, 8 i 11 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia⁵,
  - uwzględnienie w programach nauczania przedmiotu „Ćwiczenia kompensacyjno-korekcyjne”,
  - uwzględnienie w treściach nauczania przedmiotów: Antropomotoryka, Metodyka wychowania fizycznego, Teoria wychowania fizycznego, Gry i zabawy ruchowe, Rytmika i taniec, Pedagogika, Edukacja zdrowotna oraz Pływanie i Lekkoatletyka,

---

³ Dz. U. nr 207, poz. 2110

⁴ Dz. U. nr 164, poz. 1166 ze zm.

⁵ Dz. U. nr 144, poz. 1048 ze zm.

zagadnień dotyczących specyfiki okresu wczesnoszkolnego (klasy I-III) i specyfiki pracy z dziećmi w tym wieku,

- realizowanie praktyk pedagogicznych dla studentów, w wymiarze odpowiadającym wymogom rozporządzeń MENiS z dnia 7 września 2004 r. oraz MNiSzW z dnia 12 lipca 2007 r., a także zgodnie z obowiązującymi studentów instrukcjami praktyk i programami praktyki przygotowywanymi przez poszczególnych opiekunów (w toku badania dokumentacji praktyk 13,1 % studentów odbywających praktykę pedagogiczną we wrześniu 2009 r. nie stwierdzono nieprawidłowości), przy czym zapewniono dostateczny nadzór pracowników Instytutu Kultury Fizycznej nad przebiegiem tych praktyk. Aż 52 studentów III roku, uczestniczących w anonimowym badaniu kwestionariuszowym (co stanowiło 98,1% uczestników ankiety), stwierdziło, że praktyki pedagogiczne przygotowały ich do pracy w zawodzie nauczyciela wychowania fizycznego,
- przyjęcie i prowadzenie badań w zakresie jakości kształcenia, w tym także na kierunku Wychowanie fizyczne, na którym pracownicy uzyskali średnią ocenę 4,16 (maksymalny wynik to 5), a także dokonywanie przez Dyrektora Instytutu Kultury Fizycznej hospitacji zajęć ćwiczeniowych z 6 przedmiotów nauczania,
- prowadzenie studiów podyplomowych, nadających kwalifikacje do nauczania przedmiotu Wychowanie fizyczne oraz doskonalących w zakresie gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej, z uwzględnieniem wymogów rozdziału XI pkt 1 załącznika do rozporządzenia MENiS z dnia 7 września 2004 r.

2. Natomiast NIK negatywnie ocenia, stwierdzony w toku kontroli, fakt przyjęcia w planach studiów i realizowania na studiach niestacjonarnych 5 następujących przedmiotów w wymiarze niższym niż ustalony w rozporządzeniach MENiS z dnia 7 września 2004 r. i MNiSzW z dnia 12 lipca 2007 r.:

- Pedagogika – realizowano 36 godzin przy wymaganych minimum 60 godzinach,
- Psychologia – realizowano 36 godzin przy wymaganych minimum 60 godzinach,
- Antropologia – realizowano 27 godzin przy wymaganych minimum 30 godzinach,
- Teoria wychowania fizycznego – realizowano 36 godzin przy wymaganych minimum 45 godzinach,

oraz przedmiotu

- Emisja głosu – realizowano 18 godzin, przy wymaganych minimum 30 godzinach.

Ponadto, na studiach niestacjonarnych przedmioty podstawowe realizowano w krótszym o 9 godzin wymiarze godzin dla grupy, niż określony w standardzie kształcenia (261 godzin, podczas gdy standard wymaga minimum 270 godzin). Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości są Dyrektor Instytutu Kultury Fizycznej oraz Dziekan Wydziału Pedagogicznego.

Do dnia zakończenia kontroli, obowiązujący dla studiów niestacjonarnych wymiar godzin z przedmiotów: Pedagogika, Psychologia, Antropologia oraz Teoria wychowania fizycznego; a także dla grupy przedmiotów podstawowych doprowadzono do zgodności z wymogami ww. rozporządzeń, natomiast bezpośrednio po zakończeniu kontroli, do pełnej zgodności ze standardami kształcenia zawartymi w rozporządzeniu MENiS z dnia 7 września 2004 r., doprowadzono przedmiot - Emisja głosu.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Rektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.